



گزارش برش استانی سی و یکمین دوره طرح پایش ملی محیط کسب و کار (بهار ۱۴۰۳)

کمیسیون بهبود محیط کسب و کار

مرداد ماه ۱۴۰۳



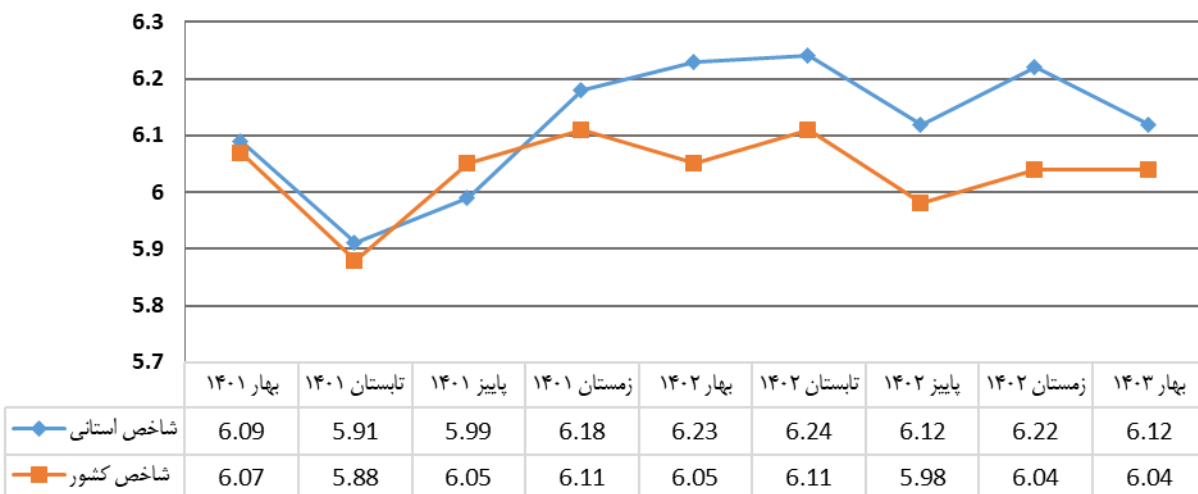
سی و یکمین دوره طرح پایش ملی محیط کسب و کار ایران (بهار ۱۴۰۳)

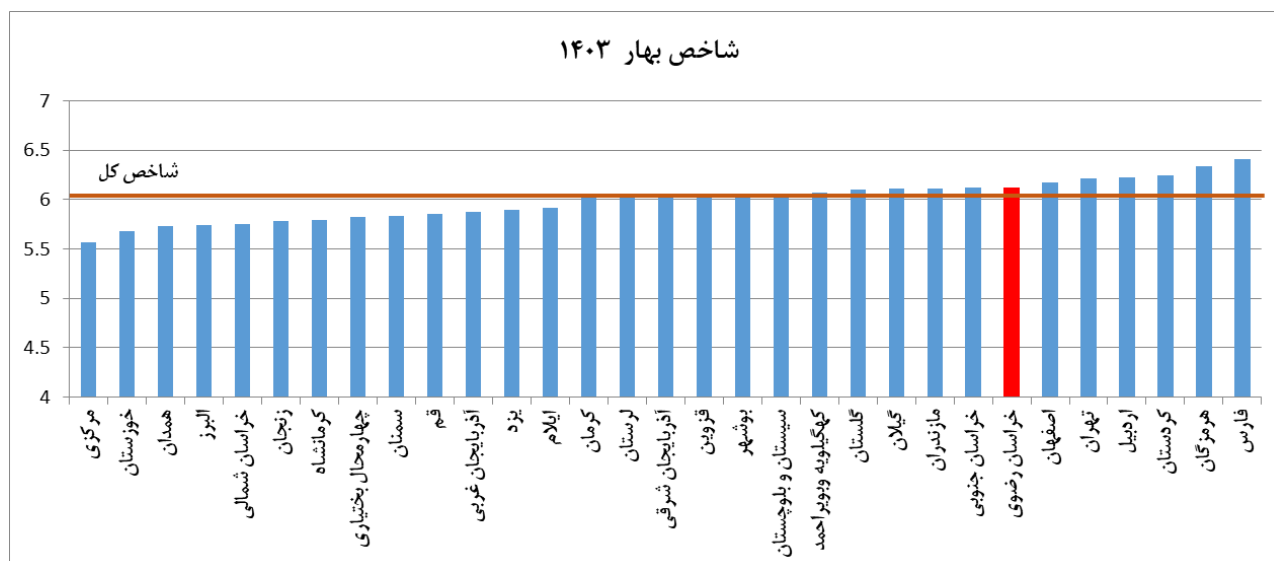
طرح پایش ملی محیط کسب و کار کشور - بهار ۱۴۰۳ در راستای اجرای ماده ۴ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مصوب ۱۳۹۰ مجلس شورای اسلامی، در خرداد ماه سال جاری انجام شد. هدف کلی از اجرای این طرح، شناخت وضعیت جاری محیط کسب و کار در ایران و تغییرات آن به صورت فصلی و سالانه است. مجموعه اعضای فعال اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران، اتاق اصناف ایران و اتاق تعاون ایران، جامعه هدف این طرح را تشکیل می‌دهند.

در این دوره ۳۴۱ فعال اقتصادی از خراسان رضوی جهت شرکت در طرح پایش محیط کسب و کار از سوی اتاق ایران تعیین گردید. اعلام نظر و تکمیل پرسشنامه طی مدت یک ماه به صورت آمارگیری تلفنی انجام گرفت.

در این طرح همچون دوره‌های گذشته ۲۸ مانع اصلی در محیط کسب و کار مورد سنجش قرار گرفت. با عنایت به گزارش پایش ملی محیط کسب و کار ایران در بهار ۱۴۰۳ که از سوی اتاق ایران منتشر شده است، شاخص خراسان رضوی با نمره ۶.۱۲ نسبت به فصل گذشته، ۱.۶۸ درصد بهبود داشته است. قابل ذکر است در شاخص محیط کسب و کار کشور تغییری ایجاد نشده است. در نمودار ذیل شاخص استان با شاخص ملی طی دو سال اخیر مقایسه گردیده است.

مقایسه شاخص استان خراسان رضوی با شاخص کل





نامناسب‌ترین مؤلفه‌های کسب‌وکار استان در بهار ۱۴۰۳ نسبت به سایر مولفه‌ها که توسط فعالان اقتصادی ارزیابی شده‌اند:

- ۱- غیرقابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات
- ۲- دشواری تأمین مالی از بانکها
- ۳- بی ثباتی سیاستها، قوانین و مقررات و رویه های اجرایی ناظر بر کسب وکار

مناسب‌ترین مؤلفه‌های کسب‌وکار استان در بهار ۱۴۰۳ نسبت به سایر مولفه‌ها که توسط فعالان اقتصادی ارزیابی شده‌اند:

- ۱- نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول
- ۲- محدودیت دسترسی به آب
- ۳- محدودیت دسترسی به حاملهای انرژی

نمره هر یک از ۲۸ مؤلفه طرح پایش محیط کسب و کار استان به همراه میزان تغییرات نسبت به فصل گذشته مطابق جدول ذیل آمده است. (تغییرات منفی به منزله بهبود نمره مؤلفه نسبت به فصل گذشته می باشد).



مؤلفه (به ترتیب نمره بهار ۱۴۰۳)	زمستان ۱۴۰۲	بهار ۱۴۰۳	درصد تغییر
غیرقابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات	۷.۶	۷.۷۷	٪۲.۲۴
دشواری تأمین مالی از بانکها	۷.۶۲	۷.۳۷	-٪۳.۲۸
بی ثباتی سیاستها، قوانین و مقررات و رویه های اجرایی ناظر بر کسب و کار	۷.۱۶	۷.۱۸	٪۰.۲۸
رویه های ناعادلانه ممیزی و دریافت مالیات	۷.۱۴	۷.۰۲	-٪۱.۶۸
موانع در فرایندهای اداری و اخذ مجوزهای کسب و کار در دستگاههای اجرایی	۷.۷۵	۶.۸۳	-٪۱۱.۸۷
دخالت های غیرمنطقی نهادهای حاکمیتی در تعیین قیمت ها در بازار	۶.۵	۶.۷۱	٪۳.۲۳
رویه های سختگیرانه اداره های کار و بیمه تأمین اجتماعی برای مدیریت نیروی انسانی	۶.۹	۶.۶۹	-٪۳.۰۴
کارگری عمومی و ضعف فرهنگ کار در جامعه	۶.۲۲	۶.۶۸	٪۷.۴۰
فساد و سوءاستفاده افراد از مقام و موقعیت اداری در دستگاههای اجرایی	۷.۷۴	۶.۵۳	-٪۱۵.۶۳
فقدان یا شفاف نبودن آمار و اطلاعات مورد نیاز برای فعالیت اقتصادی	۶.۸۳	۶.۴۹	-٪۴.۹۸
برداشت های سلیقه ای از قوانین و مقررات توسط مأموران محیط زیست، شهرداری، گمرک، بهداشت	۶.۱	۶.۴۶	٪۵.۹۰
ضعف دادگاهها در رسیدگی به شکایات و پیگرد موثر متجاوزان به حقوق دیگران	۶.۲۳	۶.۴	٪۲.۷۳
عرضه کالاها و محصولات قاچاق در بازار ایران	۵.۷	۶.۳۶	٪۱۱.۵۸
وجود انحصار، امتیاز یا هرنوع رانت به یک یا تعدادی از رقبای در بازار	۶.۲۶	۶.۳۳	٪۱.۱۲
تولید و عرضه نسبتاً آزاد کالاهای غیراستاندارد و تقلبی در بازار	۶.۷۵	۶.۲۵	-٪۷.۴۱
وجود رقابت غیرمنصفانه شرکتهای و مؤسسات دولتی یا شبه دولتی در بازار	۶.۷۳	۶.۲۲	-٪۷.۵۸
کمبود نیروی کار ماهر	۵.۷۹	۶.۱۱	٪۵.۵۳
ضعف زیرساختهای حمل و نقل جاده ای، ریلی، هوایی، دریایی و بندری	۵.۹۴	۶.۱	٪۲.۶۹
کمبود فناوری های نوین و تجهیزات مورد نیاز	۵.۹۵	۶	٪۰.۸۴
محدودیت های دسترسی به شبکه تلفن همراه و اینترنت	۵.۵۱	۵.۸	٪۵.۲۶
فقدان ارتباط مناسب میان عوامل تأمین مواد اولیه، تولید و عرضه یک محصول در بازار	۵.۷۹	۵.۷۳	-٪۱.۰۴
کمبود تقاضا در بازار	۵.۷۵	۵.۵۳	-٪۳.۸۳
ضعف نظام توزیع و مشکل در رساندن محصول به بازار	۵.۵۸	۵.۵	-٪۱.۴۳
بی تعهدی طرف های قرارداد و معامله به اجرای تعهدات و وعده هایشان	۵.۵۶	۵.۲۳	-٪۵.۹۴
تمایل عمومی به خرید کالاهای خارجی و بی رغبتی به خرید محصولات ایرانی	۵.۶۳	۵.۱۸	-٪۷.۹۹
محدودیت دسترسی به حاملهای انرژی	۴.۷۳	۴.۵۸	-٪۳.۱۷
محدودیت دسترسی به آب	۴.۵۳	۴.۴۱	-٪۲.۶۵
نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول	۳.۷۵	۳.۹۰	٪۴.۰۰



سه مؤلفه ذیل دارای بیشترین تغییر مثبت (بهبود) نسبت به فصل زمستان ۱۴۰۲ می‌باشند:

- ۱- فساد و سوءاستفاده افراد از مقام و موقعیت اداری در دستگاه‌های اجرایی
- ۲- موانع در فرایندهای اداری و اخذ مجوزهای کسب و کار در دستگاه‌های اجرایی
- ۳- تمایل عمومی به خرید کالاهای خارجی و بی رغبتی به خرید محصولات ایرانی

سه مؤلفه ذیل دارای بیشترین افت نسبت به فصل زمستان ۱۴۰۲ می‌باشند:

- ۱- عرضه کالاها و محصولات قاچاق در بازار ایران
- ۲- کارگری عمومی و ضعف فرهنگ کار در جامعه
- ۳- برداشت‌های سلیقه‌ای از قوانین و مقررات توسط مأموران محیط زیست، شهرداری، گمرک، بهداشت

